

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Stedelijke Lagere School - Windekind te
DENDERWINDEKE**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 23523
Instelling Stedelijke Lagere School - Windekind
Directeur Jeroen COOMAN
Adres Edingsesteenweg 344 - 9400 DENDERWINDEKE
Telefoon 054-33.51.97
Fax 054-51.82.34
E-mail slsdenderwindeke@telenet.be
Website <http://winnik.sbsninode.be/>

Bestuur van de instelling Stadsbestuur van Ninove
Adres Centrumlaan 100 - 9400 NINOVE

Scholengemeenschap GeNi
Adres Edingsesteenweg 344 - 9400 DENDERWINDEKE
CLB Vrij CLB Ninove
Adres Kluisweg 13 - 9400 NINOVE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 28-01-2013, 30-01-2013 en 31-01-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 31-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 08-03-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Thierry De Vos
Teamleden Lucrèce Matthijs
Deskundige(n) behorend tot de
administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	7
3.1.1.2 Lager onderwijs: Frans	9
3.1.1.3 Lager onderwijs: muzische vorming	10
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Aanvangsbegeleiding	14
4.2 Begeleiding	14
4.2.1 Leerbegeleiding	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	18
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	18
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De stedelijke lagere school Windekind is gelegen in het centrum van Denderwindeke. Op dezelfde campus huist tevens een kleuterafdeling die deel uitmaakt van de stedelijke kleuterschool in de Parkstraat te Ninove. In de buurt zijn er geen andere basisscholen.

Voor het erkenningsonderzoek heeft de inspectie zich gericht op de leergebieden Nederlands, Frans en muzische vorming.

Uit dit onderzoek blijkt dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

De lagere school bereikt met de meeste leerlingen de eindtermen voor de leergebieden Nederlands, Frans en muzische vorming. De leraren leveren voor Nederlands inspanningen om een volledig en gradueel opgebouwd leerplangericht onderwijsaanbod te bieden. Daarbij heeft het team voldoende aandacht voor de verschillende domeinen en realiseert het een ondersteunende leerbegeleiding en een betrouwbare evaluatiepraktijk. De voorgelegde leerresultaten, schoolloopbaangegevens en resultaten in het vervolgonderwijs wijzen voor dit leergebied op een degelijk onderwijspeil.

Voor het leergebied Frans garandeert het systematisch gebruik van een onderwijsleerpakket grotendeels een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod, waarin de verschillende domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. De leraren getuigen van voldoende deskundigheid om een kwalitatieve realisatie van het nieuwe leerplan Frans te bewerkstelligen.

Voor muzische vorming realiseert de school een voldoende breed en evenwichtig onderwijsaanbod waarin de verschillende domeinen aandacht krijgen. De evaluatie- en rapporteringspraktijk zijn in ontwikkeling en geven al een informatief beeld van de muzische vaardigheden en attitudes van de leerlingen. De eigen inbreng en de creativiteit van de leerlingen in het muzische proces kunnen nog versterkt worden en ook de materiële uitrusting kan uitgebreid worden.

Voor het kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie zich gericht op de procesvariabelen aanvangsbegeleiding en leerbegeleiding.

De aanvangsbegeleiding wordt doelgericht ingevuld om de beginnende leraren goed te integreren in hun werkomgeving en om hun ontplooiing tot volwaardige en deskundige teamleden te ondersteunen. Om dit te bereiken organiseert de school een resem aan ondersteunende maatregelen. Deze worden beschreven in het schoolwerkplan. De aanvangsbegeleiding steunt op een verhelderend onthaal door de directie, waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt. Collegiaal praktijkgericht overleg met ervaren collega's en controle, opvolging en begeleiding door de directie zorgen voor een gewaardeerd begeleidingstraject.

De school verduidelijkt haar visie op leerbegeleiding in het schoolwerkplan. Ze onderneemt verschillende initiatieven om de leerbegeleiding te ondersteunen. Ze beschikt over functionele procedures en werkdocumenten en volgt de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen nauwgezet op in een transparant leerlingvolgsysteem. De aanvullende lestijden op basis van de socio-economische status van de leerlingen (SES-lestijden) wendt de school geïntegreerd aan om haar GOK-acties verder te zetten. Zowel leerlingen die extra hulp nodig hebben als leerlingen die iets extra aankunnen, krijgen een voldoende en gevarieerd aanbod. De doeltreffendheid van de leerbegeleiding kan nog kritischer geëvalueerd worden.

Het beleid en het team van de stedelijke lagere school beschikt over voldoende draagkracht, zelfevaluerend en beleidsvoerend vermogen om een doordacht algemeen beleid te realiseren dat voortdurend de eigen kwaliteit bewaakt, borgt of verbetert.

Samenvattend besluit de inspectie op basis van het gevoerde onderzoek van de drie leergebieden dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies. Ze waardeert de inspanningen van het schoolbestuur, de scholengemeenschap, de directie en het personeelsteam en rekent op de inzet en de deskundigheid van iedereen om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs

Nederlands
Frans
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de meeste leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands. Ze spant zich in om een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod te bieden, waarin alle domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. Ze realiseert een ondersteunende leerbegeleiding en een betrouwbare evaluatiepraktijk. De voorgelegde leerresultaten, schoolloopbaangegevens en resultaten in het vervolgonderwijs wijzen op een degelijk onderwijspeil.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Het leerplan van OVSG is richtinggevend voor het onderwijsaanbod. Met uitzondering van het eerste leerjaar, waar een onderwijsleerpakket in gebruik is dat sterk gericht is op het aanvankelijk lezen, gebruiken de leraren consequent eenzelfde onderwijsleerpakket. Dit garandeert grotendeels de graduele en continue opbouw, de didactische frequentie en de volledigheid van het aanbod. Hier en daar vullen ze aan met eigen lesmateriaal. Na analyse van de resultaten van de toetsen van het leerlingvolgsysteem zijn op schoolniveau afspraken gemaakt over de spellingstrategieën.

De verschillende domeinen komen vrij evenwichtig en met voldoende leertijd aan bod. In de meeste leergroepen krijgen creatief schrijven en begrijpend lezen ruim voldoende tijd. In andere blijven in het werkboek de pagina's met opdrachten over begrijpend lezen, taalbeschouwing en creatief schrijven maagdelijk blank. De leraren vervangen die door eigen opdrachten of lesmateriaal uit andere bronnen.

Op schoolniveau neemt het team veel waardevolle acties rond leesbevordering en leesbeleving, o.a. bibliotheekbezoek, aantrekkelijke en uitgebreide klasbibliotheken, acteur in de kijker, voorleesweek en jeugdboekenweek.

Voor spelling voorzien de meeste leraren veel oefentijd. Daarin ligt de nadruk vooral op veelvuldig geïsoleerd oefenen en is er overwegend te weinig aandacht voor het vormen van een spellinggeweten. Enkele leraren hanteren al meer functionele doelstellingen bij interessante taakgerichte, geïntegreerde opdrachten (o.a. dagboek) en realiseren zo een transfergericht aanbod. Voor taalbeschouwing is de implementatie van de nieuwe leerplanvisie volop aan de gang.

Tijdens enkele bijgewoonde activiteiten ligt de nadruk te weinig op het realiseren van een boeiend leerproces, waarbij de leerlingen hun leren bewust in handen nemen en waarin transfergericht leren ruim aandacht krijgt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig / representatief

Gericht op bijsturing

Leerlingvolgsysteem

De leraren bouwen hun evaluatie voornamelijk op de formatieve en summatieve toetsen bij het onderwijsleerpakket. Deze evaluatie bestrijkt alle domeinen.

Daarnaast neemt het team systematisch de gestandaardiseerde toetsen van het leerlingvolgsysteem af voor lezen en spelling. Met de leerlingen van het zesde leerjaar neemt de school jaarlijks deel aan de eindtoets van de eigen onderwijskoepel. Deze praktijk verschaft de leraren een betrouwbaar beeld van

de leerprestaties en de voortgang van de leerlingen. Hij sluit nauw aan bij het geleerde en richt zich voldoende op de leerplanrealisatie.

De analyse van de toetsresultaten geeft aanleiding tot bijsturing van de aanpak op leerlingenniveau door vormen van differentiatie en klassikale en individuele remediëring.

Analyse van resultaten op schoolniveau leidt tot een bijsturing voor spelling, maar die wijzigt in se niets aan de gangbare aanpak.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming in het leerlingvolgsysteem richt zich nogal eenzijdig op de technische aspecten van het taalonderwijs, nl. technisch lezen en spelling. Dit beeld vullen de leraren wel aan met de leerresultaten die de evaluatiepraktijk oplevert.

De leraren verwezenlijken een degelijke preventieve basiszorg met leerlinggerichte binnenklasdifferentiatie met gedifferentieerde opdrachten uit het onderwijsleerpakket, verkorte en verlengde instructie, differentiatie in het contractwerk, leestraining in niveaugroepen en niveaulezen, samen lezen en thuislectuur.

De zorgcoördinator en de zorgleerkrachten verzorgen de verhoogde zorg. Ze organiseren dit zowel klasintern als klasextern. De klasinterne ondersteuning sluit meestal aan bij een vraag van de klasleraar. De klasexterne ondersteuning richt zich vooral op leerlingen met lees- en spellingproblemen. Zo schakelt de zorgcoördinator onder meer Ralfilezen in, een leesprogramma om de leesvaardigheid te oefenen met leerlingen die iets meer oefening nodig hebben. Voor leerlingen die meer aankunnen, voorziet de zorgcoördinator aangepaste uitbreidingstaken die de leerlingen in de leergroep kunnen uitvoeren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De klassen beschikken over voldoende en recente leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

In de meeste leergroepen ondersteunen functionele wandplaten met begrippen en oplossingsstrategieën het taalonderwijs.

De school beschikt over een uitgebreid pakket aangepaste boeken voor niveaulezen. De meeste klasbibliotheken presenteren een uitgebreid en aantrekkelijk boekenaanbod.

(Leer)prestaties
Bereikte resultaten met
resultaatsverplichting

De evaluatiepraktijk levert voldoende betrouwbare gegevens over de leerresultaten van de leerlingen. De school bereikt met de meeste leerlingen de onderwijsdoelen waarvoor er resultaatsverplichting is.

Schoolloopbaan
Voortgang

De school heeft de schoolse achterstand die leerlingen oplopen in de loop van het lager onderwijs teruggedrongen van 15% in 2009 tot 9% in 2011-2012. Ongeveer 87% van de leerlingen verlaat de lagere school op leeftijd en 4% met een jaar voorsprong.

Outcomes
Vervolgonderwijs

De meeste leerlingen volgen voor de studiekeuze in het voortgezet onderwijs het advies van de school. De school verzamelt gegevens over de resultaten in het vervolgonderwijs. Ongeveer 97% van de leerlingen die de school de voorbije vier schooljaren hebben verlaten halen in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs een A-attest.

3.1.1.2 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de meeste leerlingen de eindtermen Frans. Het systematisch gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert grotendeels een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De verschillende domeinen komen voldoende evenwichtig aan bod. De evaluatie is representatief voor het geleerde. De professionalisering van de leraren ondersteunt een kwalitatieve onderwijspraktijk.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Het nieuwe leerplan Frans vormt het richtsnoer voor het onderwijsleeraanbod. De leerplanrealisatie steunt voornamelijk op het gebruik van een recent ingevoerd onderwijsleerpakket. De leerplandoelen vormen het minimumaanbod. Op schoolniveau is de afspraak gemaakt dat de doelen worden uitgebreid tot grammatica en schrijven. De school verantwoordt dit omwille de hoge verwachtingen van het secundair onderwijs. De leraren rekenen vooral op dit onderwijspakket voor de gradatie, de volledigheid en het evenwicht in het aanbod Frans. De leraren schenken aandacht aan alle domeinen. Spreken, mondelinge interactie en functioneel gebruik van grammaticale elementen vormen de hoofdbrok van het tweede taalonderwijs. De uitbreiding van de schriftelijke verwerking en de grammatica vormt door de professionele didactische aanpak voor de meeste leerlingen geen belemmering om de eindtermen te bereiken. In het vierde leerjaar voert de school taalinitiatie Frans in. In enkele leergroepen neigt deze initiatie meer naar formeel taalleren dan naar taalgewenning. Dit initiatief mist nog een kwaliteitsvolle gelijkgerichte uitwerking, die gericht is op een speelse en ongedwongen verkenning van een vreemde taal via diverse muzische expressievormen en activiteiten.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig / representatief

Gericht op bijsturing

Leerlingvolgsysteem

De evaluatiepraktijk steunt op methodegebonden schriftelijke, maar ook op zelfgemaakte en mondelinge toetsen. De voorgelegde evaluatiefiches wijzen op evenwichtige aandacht voor mondelinge interactie, luisteren, lezen en schrijven. Bij spreektaken krijgen de leerlingen de kans om hun medeleerlingen te evalueren. Ook zelfevaluatie door de leerlingen krijgt geleidelijk aan een plaats in de evaluatiepraktijk Frans. De evaluatiepraktijk evolueert zo naar een groter evenwicht en is voldoende representatief voor de verwachtingen van het leerplan. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen jaarlijks deel aan de eindtoets Frans van de eigen onderwijskoepel. Het leerlingvolgsysteem bevat weinig specifieke informatie over de taalvaardigheid Frans van de leerlingen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De beeldvorming over de vorderingen van de leerlingen op dit gebied blijft nog vaag. De leerbegeleiding voor Frans situeert zich voornamelijk op het niveau van de preventieve basiszorg. Zo voorzien de meeste leraren tijdens de verwerkingsfase tempodifferentiatie.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De leraren beschikken over voldoende recente leermiddelen om het leerplan te realiseren.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

De leraren volgden nascholing over het nieuwe leerplan Frans. Tijdens bijgewoonde lesactiviteiten geven de leraren overwegend blijk van een degelijke professionaliteit qua didactische aanpak en van voldoende beheersing van de Franse taal.

3.1.1.3 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen muzische vorming. De school doet inspanningen om een voldoende breed en evenwichtig onderwijsaanbod te realiseren. De verschillende domeinen komen daarbij aan bod. De evaluatie- en rapporteringspraktijk zijn in ontwikkeling en geven al een beeld van de muzische vaardigheden en attitudes van de leerlingen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

Interne expertise

Het team heeft na de vorige doorlichting een traject opgezet om de aanbeveling over de muzische vorming aan te pakken.

Sinds vorig schooljaar ligt het accent op het uitwerken van een sterker leerplangericht en breder muzisch onderwijsaanbod. Het team doet beroep op de pedagogische begeleiding om beter zicht te krijgen op het leerplan.

De leraren inventariseren hun activiteiten per muzisch domein en leggen muzische lesfiches aan. De werkgroep muzische vorming stuurt en volgt de ontwikkelingen en ondersteunt de verdere professionalisering.

Sporadisch wordt de interne expertise van de individuele leraren aangewend om de kwaliteit van het leergebied muzische vorming op schoolniveau op te tillen.

Een verdere professionalisering van het team is aangewezen. Daarbij dienen het implementeren van de leerplanvisie op muzische vorming en de vertaling ervan in degelijke muzische en creativiteit bevorderende activiteiten centraal te staan.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Het leerplan vormt duidelijk het referentiekader om het onderwijsaanbod op te bouwen. De inventaris van de muzische activiteiten wijst op een groeiende aandacht voor de verschillende muzische domeinen.

Het verbetertraject leidt al tot een gevarieerder aanbod van technieken en materialen en tot een evenwichtiger planning van de verschillende muzische domeinen.

Toch blijkt uit de inventarissen dat binnen elk domein een aantal werkvelden beperkt aangeboord worden. Binnen het domein muziek komen improviseren en experimenteren met klankbronnen, muzikaal samenspel en musiceren minder frequent en doelgericht aan bod. Drama krijgt in enkele klassen een gevarieerde en rijke invulling, in andere ligt het accent nog vooral op voordragen. Voor het domein media krijgen de leerlingen voornamelijk activiteiten voorgeschoteld die sterk gekoppeld zijn aan ict en techniek (wereldoriëntatie). Ze krijgen minder de gelegenheid om te spelen en te oefenen met audio en video en de kansen om te creëren met media blijven beperkt. De kansen die er zijn om voor beweging overleg te plegen of samenhang na te streven met de leerkracht lichamelijke opvoeding, worden nog niet benut.

De muzische activiteiten sluiten nauw aan bij de beleving en leefwereld van de leerlingen. Ze vertonen een sterke horizontale samenhang met andere leergebieden en ook de integratie van verschillende muzische domeinen binnen een activiteit is groeiende.

De lesfiches tonen dat de leraren inspanningen leveren om een rijker muzisch proces bij de leerlingen op gang te brengen. Het beschouwen krijgt meer aandacht, maar de activiteiten zijn nog vaak leerkracht gestuurd, productgericht en gericht op werken naar model of het beheersen van een techniek. De leraren zoeken wel nieuwe en frisse ideeën om de traditionele en stereotiepe activiteiten te overstijgen. Ze slagen er momenteel nog te weinig in om doorheen het muzisch proces de creativiteit van de leerlingen te stimuleren en de authenticiteit van het kind in zijn uitdrukkingvormen meer kansen te geven.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het team heeft na de vorige schooldoorlichting in eerste instantie werk gemaakt van de evaluatie- en rapporteringspraktijk van dit leergebied. De voorstellen van de werkgroep muzische vorming voor een nieuw rapport voor muzische vorming werden uitgeprobeerd, geëvalueerd en bijgestuurd. De leraren reflecteren met de leerlingen geregeld over het muzisch proces en over het product. De zelfevaluatie door de leerlingen bij muzische activiteiten richt zich vooral op hun werkhouding tijdens de opdrachten en hoe ze de opdrachten ervaren. De beoordeling door de leerkracht richt zich per domein op enkele algemene items over vaardigheden en attitudes bij elk domein. Bij de evaluatie van beweging, drama en muziek worden zelden audiovisuele middelen gebruikt om de uitvoering door de leerlingen vast te leggen. De evaluatie blijft daardoor doorgaans vrij algemeen en weinig doelgericht. Ze draagt weinig bij tot het bijsturen van het muzische proces en/of verbeteren van de uitvoering (het product). De school neemt deel aan de eindtoets muzische vorming die door de eigen onderwijskoepel wordt georganiseerd. Het accent bij de toets lag vorig jaar op het beschouwen van een beeldend werk. De kijkwijzer beeld die bij de OVSG-toets van vorig schooljaar werd geïntroduceerd, wordt weinig benut in de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i> <i>Interne / externe communicatie</i>	De leraren zoeken naar een haalbare en informatierijke rapporteringsvorm voor dit leergebied. Het muzisch rapport is de voorgaande schooljaren geëvolueerd tot het huidige rapport. Het rapport bestaat enerzijds uit een zelfreflectie van de leerlingen over enkele muzische activiteiten uit de voorbije periode en anderzijds uit de beoordeling van de klasleraar van enkele vaste items per muzisch domein. Het rapport biedt informatie over de vaardigheid en de houding van de leerlingen. Doel- en leerlinggerichte feedback ontbreekt nog om de muzische ontwikkeling van de leerling te stimuleren.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Het is vooral het muzische rapport dat de beeldvorming over de muzische ontwikkeling van de leerlingen onderbouwt. In het leerlingvolgsysteem worden zelden gegevens over dit ontwikkelingsdomein opgenomen. Leerlingen krijgen doorgaans weinig ruimte om hun eigen mogelijkheden te ontdekken en te experimenteren met de diverse muzische talen. De leraren houden meestal de touwtjes strak in handen en bepalen zelf de muzische taal, én vorm en inhoud van de muzische activiteit. Alle leerlingen zijn meestal gelijktijdig aan dezelfde muzische activiteit bezig. Sommige leraren slagen er al in om een veilige muzische sfeer te creëren waarin de leerlingen actief de mogelijkheden van middelen, eigen vaardigheden en expressievormen ervaren en mogen optimaliseren.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende leermiddelen en materialen om de meeste muzische doelen te realiseren. Tijdens de bijgewoonde activiteiten bieden de leraren veeleer te veel verschillende materialen aan, waardoor leerlingen te weinig aangespoord worden om de mogelijkheden van een materiaal te onderzoeken en creatief aan te wenden. Het aanbod aan muziekinstrumenten en audiovisuele middelen voldoet amper om alle leerplandoelen van de domeinen muziek en media na te streven.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De instroom van zes beginnende leraren bij het begin van het schooljaar zet de school aan om haar visie op de aanvangsbegeleiding te expliciteren. Als algemene doelen stelt de school het realiseren van een goede relatie met de beginnende leerkracht en de ontplooiing tot een waardevol en deskundig teamlid voorop.

Om dit te bereiken organiseert de school een resem aan ondersteunende maatregelen. Deze worden beschreven in het schoolwerkplan. De functiebeschrijving en de onthaalbrochure maken duidelijk wat van de beginnende leraren verwacht wordt. Daartegenover stelt de school de ondersteuning door de parallelcollega, het zorgteam en de directie. In het begeleidingstraject krijgen de parallelcollega en het zorgteam een cruciale rol. Ook het wekelijks overleg vormt een belangrijke schakel in de ondersteuning van de beginnende leraar.

De directie volgt het werk van de beginnende leraar op door regelmatige controle van de planningsdocumenten. Hij informeert zich over de werking binnen de klas met korte doorloopbezoeken en informele gesprekken. Later op het schooljaar krijgt dit een formeler karakter door klasbezoeken en gesprekken waarbij het klasgebeuren en het didactisch handelen besproken wordt. Deze feedback krijgt een schriftelijke neerslag. Ook functioneringsgesprekken spelen een rol in de aanvangsbegeleiding.

De doeltreffendheid van de aanvangsbegeleiding werd nog niet formeel in vraag gesteld. Toch uitte de beginnende leraren tijdens het gesprek met de inspectie hun algemene tevredenheid en waardering over de wijze waarop ze opgevangen en ondersteund worden.

Eind vorig schooljaar werden enkele vernieuwingen wat betreft het begeleiden van nieuwe leerkrachten opgenomen in het schoolwerkplan.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De doelgerichtheid van de leerbegeleiding blijkt uit de brede en veralgemeende visie op zorg die in het schoolwerkplan is opgenomen. De school wil met haar zorgbeleid het hele zorgcontinuüm bestrijken en kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen zo goed mogelijk begeleiden. Daarvoor wil het team optimale ontwikkelingskansen bieden aan elke leerling. De verschillende fases in het zorgbeleid worden in het schoolwerkplan geconcretiseerd.

De realisatie van het zorgbeleid wordt ondersteund door duidelijke afspraken, procedures en werkinstrumenten. De informatie wordt bijgehouden in een digitaal volgsysteem en in het leerlingendossier. De beeldvorming is gebaseerd op een transparant leerlingvolgsysteem dat een betrouwbaar beeld geeft over de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen. Het overleg over

leerlingen levert een belangrijke bijdrage aan de planmatige en doelgerichte begeleiding van de leerlingen en de ondersteuning van de leraren. De klasleraren verzorgen een degelijke preventieve basiszorg. Zij plannen in hun dagelijkse praktijk zorgverbredende interventies zoals differentiatie, verlengde instructie en extra verwerking gebaseerd op leerlinggerichte observaties en foutenanalyses.

De zorgcoördinator vervult in het zorgbeleid een stimulerende en coördinerende rol op leerlingen-, leraren- en schoolniveau.

Voor leerlingen met heel specifieke noden en behoeften vertrekt de leerbegeleiding vanuit een behoorlijke probleembeschrijving. Een professionele leerlingenbespreking tijdens het systematisch geplande multidisciplinair overleg (MDO) draagt doorgaans bij tot gerichte interventies. De leerbegeleiding verloopt voor deze leerlingen volgens een individueel handelingsplan met afspraken over de rol en de inbreng van de betrokken leraren. Soms ontbreekt nog een duidelijke afbakening van na te streven onderwijsdoelen om een doelgericht aanbod te creëren en de klasleraar voldoende houvast te geven. De samenwerking met externen (voornamelijk logopedisten) is niet steeds transparant. Ze mist nog afstemming tussen de leerlinggerichte ondersteuning binnen de school en door de externe hulpverlener.

Opmerkelijk is de groeiende aandacht voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Voor deze leerlingen verzorgt de zorgcoördinator een aangepast pakket uitdagende opdrachten.

De evaluatie van de leerbegeleiding en de GOK-acties steunt nog te eenzijdig op ervaringen en indrukken van de teamleden. Om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding na te gaan, weegt de school het effect ook wel af aan de voortgang van individuele leerlingen, maar nog beperkt aan een brede analyse van outputgegevens op klas- en schoolniveau of op het niveau van de doelgroep(en). Soms worden zorgleerkrachten vraaggestuurd ingezet om klasintern te ondersteunen waar dat weinig of geen meerwaarde voor de leerlingen oplevert.

De visie, de afspraken, de procedures en de instrumenten voor het opzetten van zorgverbredende acties op leerling- en klasniveau getuigen van een sterke gezamenlijke doelgerichtheid in de leerbegeleiding.

De school stuurt de organisatie van het zorgbeleid en de individuele begeleiding tot nu toe vooral bij op basis van de overtuigingen en de perceptie van de leraren, deels ook op basis van succesvolle individuele begeleiding. Het handelingsgericht werken is in volle ontwikkeling en wordt ondersteund door de zorgcoördinator en door het CLB.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De coördinerende directeur van de scholengemeenschap was vorig schooljaar - samen met de huidige directeur - nog halftijds directeur van de school. Zij had tot dan het beleid in handen. De huidige directeur kon zo geleidelijk ingroeien in zijn nieuwe opdracht. Het leiderschap is sinds begin dit schooljaar formeel overgedragen aan de nieuwe directeur. Bij het voeren van het algemeen beleid laat de directeur zich bijstaan door de coördinerende directeur en door een ondersteunend netwerk van coördinatoren en werkgroepen.

De school expliciteert momenteel haar zorgvisie en haar visie op talenbeleid en ict. Er zijn aanzetten om ook de visie op aanvangsbegeleiding uit te schrijven. Uit de gelijkgerichte uitvoering in de onderwijspraktijk blijkt een grote gelijkgerichtheid in onder meer de planning van het onderwijsaanbod, de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en het bewaken van de leerplanrealisatie. Deze gelijkgerichtheid stoelt vooral op het frequent paralleloverleg en op de inbreng van het zorgteam.

De communicatie met het team verloopt via efficiënte en transparante kanalen. Ze is duidelijk en wordt aan iedereen gelijktijdig via mail of op personeelsvergaderingen meegedeeld.

Beleidskeuzes en -teksten worden voorbereid in werkgroepen. Die leggen de voorstellen voor aan de directie. Ze worden besproken en geamendeerd op de personeelsvergadering. De onderhandelde teksten en afspraken vinden hun weg naar het schoolwerkplan. Personeelsvergaderingen, overlegmomenten en werkgroepen vormen zo een belangrijke schakel in de participatieve besluitvorming.

Een visie op interne kwaliteitszorg is impliciet aanwezig. Daarvoor benut de school de kansen tot zelfevaluatie en tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen, personeel en ouders. Deze enquêtes worden geanalyseerd en besproken. Naast deze output benut de school meer en meer ook leerresultaten, schoolloopbaangegevens en outcomes om haar kwaliteit in vraag te stellen. Belangrijke schakels hierin zijn het leerlingvolgsysteem en de eindtoets van de eigen onderwijskoepels. De resultaten hiervan worden grondig onder de loep genomen en door de betrokken leraren en de directie geanalyseerd. De analyse wordt voorgesteld op een personeelsvergadering en voor de meest voorkomende fouten gaat het team op zoek naar afspraken om de didactische aanpak bij te sturen.

Prioriteiten lopen vaak parallel met de invoering van nieuwe leerplannen. De aanpak van deze werkpunten gebeurt doordacht en is gericht op effecten op de klasvloer. Het onderzoek van de leergebieden toont aan dat de school er doorgaans in slaagt om de kwaliteit van haar onderwijsaanbod te versterken.

Gedurende de opeenvolgende cycli van het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) heft het team acties rond het thema taalvaardigheidsonderwijs uitgewerkt. Daaruit groeide stilaan een talenbeleid dat vooral de succesrijke GOK-acties borgt.

De aanvullende lestijden voor leerlingen met relevante kenmerken betreffende de sociaal-economische status (SES) worden momenteel benut om de leerbegeleiding te ondersteunen en om de GOK-acties te continueren. De aanvullende SES-lestijden worden zowel ingezet voor de doelgroep leerlingen als voor andere leerlingen met specifieke noden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het leerplangerichte en gradueel opgebouwde onderwijsaanbod en de ondersteunende leerbegeleiding voor het bereiken van de onderwijsdoelen voor het leergebied Nederlands
- het evenwichtige en brede onderwijsaanbod en de representatieve evaluatiepraktijk voor het leergebied Frans
- de ontwikkeling van een representatieve evaluatiepraktijk en de informatierijke rapporteringspraktijk voor het leergebied muzische vorming

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de visie op leerbegeleiding, de ruime aandacht voor de preventieve basiszorg door de klasleraren en de ondersteunende afspraken, procedures en werkdocumenten voor de verhoogde zorg door de zorgleraren
- de visie op aanvangsbegeleiding en de ondersteuning van beginnende leraren door de parallelcollega's.

Wat betreft het algemeen beleid

- de transparante communicatie en participatieve besluitvorming
- de aandacht voor een brede outputverzameling en de groeiende impact van de analyse ervan op de interne kwaliteitszorg

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de eigen inbreng en de creativiteit van de leerlingen versterken en de materiële uitrusting voor muzische vorming doordacht en leerplangericht uitbreiden
- de taalinitiatie Frans meer richten op een speelse verkenning van een vreemde taal in natuurlijke leersituaties

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de doeltreffendheid van de ondersteuning van de zorgleraren in de klas kritisch onderzoeken en de organisatie ervan bijsturen met oog op duurzame effecten bij de doelgroep
- de doeltreffendheid van de aanvangsbegeleiding onderzoeken met het oog op verdere ontwikkeling van dit proces

Wat betreft het algemeen beleid

- de verzamelde outputgegevens op leerling-, klas- en schoolniveau nog meer aanwenden om de interne kwaliteitszorg te sturen

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Thierry De Vos de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	